

TORUSLÁTTUR

TÍ SLÆR TORAN NIÐUR

Hvørt einasta sekund slær toran niður 100 ferðir onku-
staðni á jørðini, men í Føroyum hendir tað sjáldan

Áki Bertholdsen

– Hetta vísir bara, hvussu sjáldan tað hendir, at toran slær niður í Føroyum

Tað heldur Hanus Kjølbro, lærari á sjómannaskúlanum í Klaksvík.

Hann hevur ein serligan áhuga fyri veðurlagi og hevur undirvíst í veðurlæru á sjómannaskúlanum í 17 ár.

Seinastu dagarnar hevur toran gingið illa í Føroyum og summu vilja enn tá vita um, at tey vita ikki um so ringt toruveður áður.

Men tað er avgjørt ikki gerandiskostur, at toran gongur í Føroyum, sigur Hanus Kjølbro.

– Bara tað, at tað er samrøðuevni ímillum fólk, at toran hevur gingið, vísir, hvussu sjálðsamt fyrbrigdi tað í veruleikanum er, sigur hann.

Tværmilliardir ferðir

Annars kann tað ikki sigast at vera sjálðsamt fyrbrigdi, at toran gongur.

– Hvørt einasta sekund slær toran niður einar 100 ferðir ymsastaðni á jørðini. Sostatt hendir tað seg einar tværmilliardir ferðir um

árið, at toran slær niður ymsastaðni á jørðini.

Hanus Kjølbro sigur at í 2011 var herviligt ódnarveður í Danmark við vatnflóð og í tí ódnarveðrinum einsamøllum, sló toran niður einar 40.000 til 70.000 ferðir – bara á Sælandi.

Samstundis kemur kold luft úr erva niður eftir, eitt nú við heglingi.

– Tað merkir, at vit fáa ein stóran bøkil av upp- og niðurgangandi luft í einum avmarkaðum økið.

Og tað er gníggingin ímillum uppgangandi og niður-

» **Eg plaga at samanbera tað við, at taka eina lineal og gníggja hana undir arminum**

HANUS KJØLBRO

Óstøðug luft

Hanus Kjølbro sigur, at torusláttur er tekin um óstøðuga luft, og í Føroyum hava vit óstøðuga luft, tá ið tað er høgætt og ógvuliga kold luft streymar norðaneftir inn yvir Føroyar.

Hóast nógv kanska hava hug at mótmæla, er luftin yvir Føroyum heit, afturímóti luftini, sum kemur rekandi norðureftir.

– Tá ið tann kalda luftin kemur í kaldari luft, ornar hon, og tey niðastu loftløgini bóla uppeftir.

gangandi luftina, sum elvir til torusláttur.

– Eg plaga at samanbera tað við, at taka eina lineal og gníggja hana undir arminum, tí tá fært tú statiskt elektrisitet.

– Tað er ein negativ løðing og tá ið hon er blivin nóg stór, kanska fleiri hundræðúsund volt, leitar hon eftir eini staði at sleppa av við løðingina.

Og hon leitar sær altíð eftir tí, sum stingur hægst.

– Tann negativa løðingin fer eftir tí fyrstu og bestu positivu avløðingini, hon

Hanus Kjølbro

finnur, og har slær hon niður

Í luftini kann tað vera eitt flogfar. Á sjónum kann tað vera masturin á einum skipi og í Danmark, eru tað trøðini og bóndagarðarnir á slættlendinum, sum standa fyri.

– Men í Føroyum eru vit væl vard av høgum fjallatindum allastaðni, so tað er aloftast í fjallatindarnar, at toran slær niður.

Hesa ferð sló toran eisini niður í hús í Føroyum, hóast tey liggja lágt.

Hanus Kjølbro sigur, at tað er eisini eitt dømi um, hvussu ógvuliga lokaltann upp- og niðurgangandi luftin kann vera, og sostatt, hvar løðingin er, sigur hann.

Bara um veturin

Sjómannaskúlalærarin sigur, at í Føroyum er tað bara um veturin, at toran gongur.

Orsøkin er, at um summarið er hitamunurin á luftini, sum kemur rekandi norðaneftir, og luftini yvir Føroy-

TORUVEÐUR

Í Føroyum gongur toran bara um veturin.

Aðrastaðni er vanligt at toran gongur alt árið, eisini um summarið. Ofta fylgir heglingur við og tað er tí, at heglingur er ikki vetrarveður sum so, sigur Hanus Kjølbro, sjómannaskúlalærari við serligum áhuga fyri veðurlagnum